

KAUNIAISTEN SEURAKUNTAYHTYMÄN VALMIUS- SUUNNITELMA

Sisällys

1. VALMIUSSUUNNITTELUN PERUSTEET	3
1.1. Seurakuntayhtymän varautumisen kokonaisuus	3
1.2. Termit ja uhkat	4
2. VALMIUSSUUNNITTELUN TOIMIJAT	6
2.1. Valmiussuunnitelman laatiminen	6
2.2. Valmiussuunnittelun toimijat ja niiden tehtävät.....	6
2.3. Häiriötilanteet: henkilöstö ja johtaminen	7
3. VARAUKSET	9
3.1. Henkilövaraukset.....	9
3.2. Tilavaraukset	9
3.3. Materiaalivaraukset	10
4. HALLINNON, TALOUDEN JA TIETOJÄRJESTELMIEN VARAUTUMINEN	11
4.1. Hallintoelimet poikkeusoloissa	11
4.2. Taloushallinto	11
4.3. Tietojärjestelmät ja niiden suojaus	12
4.4. Jäsenrekisteri	12
4.5 Asiakirjojen suojaaminen	12
5. HENKINEN HUOLTO	15
5.1. Henkisen huollon tehtävät	15
5.2. Henkisen huollon toimijat Kauniaisten seurakuntayhtymässä	15
5.3. Normaaliolojen häiriötilanteen henkinen huolto	15
5.4. Työyhteisön kriisit.....	17
6. SEURAKUNTATYÖ.....	17
6.1. Yleinen seurakuntatyö	18
6.2. Lapsi- ja perhetyö häiriötilanteissa	19
6.3. Seurakuntien nuorisotyö.....	19
6.4. diakoniatyö	21
6.5. Sielunhoito poikkeusoloissa	23
7. VAINAJIEN HUOLTO	24
8. KIINTEISTÖT JA RAKENNUSSUOJELU	25
8.1. Kiinteistötoimen varautuminen	25
8.2. Varatoimitilat normaaliolojen häiriötilanteissa	25
8.3. Kiinteistötoimen valmiussuunnitelma poikkeusoloihin	26
8.4. Tilojen luovuttaminen muuhun kuin seurakunnalliseen käyttöön	26
9. VÄESTÖNSUOJELU JAEVAKUINNIT	27
9.1. Väestön evakuointi	27
9.2. Omien toimintojen evakuointi.....	27
10. VALMIUSSUUNNITELMAN YLLÄPITO JA VALMIUSKOULUTUS	28
10.1. Hyväksyminen ja päivittäminen	28
10.2. Suunnitelman jakelu ja arkistointi	28
10.3. Henkilöstön kouluttaminen	28

+ 8 liitettä

1. VALMIUSSUUNNITTELUN PERUSTEET

Kauniaisten seurakuntayhtymän valmiussuunnittelun tarkoituksena on turvata seurakuntayhtymän perustehtävän hoitaminen niin pitkään kuin mahdollista kaikissa tilanteissa.

Yleiset säännökset varautumisesta poikkeusoloihin ovat valmiuslaissa (2011) sekä väestönsuojelun osalta lisäksi pelastuslaissa (2011). Pelastuslaissa on säännöksiä, mitä jokaisen tulee tehdä turvallisuuden ja toimintavalmiuden ylläpitämiseksi. Puolustustilalaki määrittää valtioneuvoston ja virkamiesten erikoisvaltuudet sekä kansalaisten velvollisuudet kriisitilanteessa.

1.1. Seurakuntayhtymän varautumisen kokonaisuus

Seurakuntien varautumisen perustana on kirkkolain 1 luvun säännös kirkon tehtävästä. Sen mukaan kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja sekä toimii kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Tässä valmiussuunnitelmassa selvitetään periaatteet ja toimenpiteet, jotka on tehtävä, jotta Kauniaisten seurakuntayhtymän toiminta ja hallinto voidaan hoitaa normaalista poikkeavissa olosuhteissa.

Luvussa 6 kuvataan erikseen molempien seurakuntien varautumisen erityispiirteet.

Suunnitelmassa varaudutaan niin normaaliolojen häiriötilanteisiin kuin poikkeusoloihin.

Valmiussuunnitelman lisäksi seurakunnissa tehdään muutakin varautumiseen liittyviä asiakirjoja kuten:

- retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeet
- seurakuntatoiminnan turvallisuusohjeet (=viikkotoiminnan turvallisuus niin työntekijän kuin osallistujan kannalta)
- kiinteistöjen pelastussuunnitelmat
- riskien kartoitus

Yllämainitut asiakirjat muodostavat kokonaisuuden.

Häiriötiloihin ja poikkeusoloihin varautumista ja valmiussuunnittelun yleisiä periaatteita on kuvattu Kirkkohallituksen julkaisussa valmiussuunnitelman laatimisohje. (2013)

1.2. Termit ja uhkat

Normaaliolojen häiriötilanteet

Normaalioloissa esiintyy erilaisia häiriötilanteita. Kauniaisissa niitä ovat muun muassa:

- vakavat suuronnettomuudet, Kauniaisissa esimerkiksi juna- ja liikenneonnettomuus
- kaasuonnettomuus
- yllättävät tapahtumat nuorten maailmassa
- tulipalo omissa tiloissa tai kerrostaloissa keskustassa
- vahingonteko ja ilkivalta
- tietovuoto
- uudenlaiset tartuntataudit

Tartuntatauteja lukuun ottamatta asiat ovat vaikeasti ennakoitavia ja tulevat yleensä yllättäen. Häiriötilanteissa toimitaan tämän suunnitelman ja liitteiden mukaisesti.

Seurakuntayhtymän ei tarvitse varautua kaikkeen. Yhteiskunnan tehtävä on varautua esimerkiksi elintarvikehuollon tai kuljetuslogistiikan häiriöihin ja vastaaviin.

Seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien omaa toimintaa voivat häiritä

- henkilöressurssien oleellinen, äkillinen väheneminen
- toimitiloissa tapahtuva häiriötilanne kuten vesivuoto, tulipalo tai sähkökatko

Häiriötilanteissa korostuu yhteistoiminta eri toimijoiden kesken. Yhteistoiminta kohdistuu esimerkiksi tilannekuvan muodostamiseen. Häiriötilanteissa on aktiivisesti tiedotettava tilanteesta, taustoista, eri toimijoiden toiminnasta sekä yleisölle annettavista toimintaohjeista. Kokonaistilanteesta tiedottaminen on pelastusviranomaisten asia. Seurakunta kertoo vain omista toimistaan.

Poikkeusolot

Poikkeusoloja normaaliolojen häiriötilanteita vakavampi sekä pitkäkestoisempi olotila ja ne tulevat voimaan vasta valtioneuvoston ja tasavallan presidentin niin todettua.

Valmiuslaki määrittelee poikkeusolot:

”1) Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila;

2) Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista;

3) väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat;

4) erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila; sekä

5) vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.”

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (16.12.2010) annetaan järjestöille mukaan lukien kirkot tärkeä rooli kriisinsietokyvyn lisäämisessä ja häiriötilanteiden henkisessä tuessa. Turvallisuusstrategiassa määritellään uhkamallit, joihin eri toimijoiden on valmiustoimissaan varauduttava.

Seurakuntayhtymän toimintaan vaikuttavia uhkamalleja ovat ko. asiakirjassa muun muassa:

- voimahuollon vakavat häiriöt
- tietoliikenteen ja tietojärjestelmien vakavat häiriöt – kyberuhkat
- elintarvikehuollon vakavat häiriöt
- väestön terveyden ja hyvinvoinnin vakavat häiriöt
- suuronnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt ja ympäristöuhkat
- terrorismi ja muu yhteiskuntajärjestystä vaarantava rikollisuus
- rajaturvallisuuden vakavat häiriöt
- poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
- sotilaallisen voiman käyttö

Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa määritellään yhteiskunnan elintärkeät toiminnot. Niitä ovat valtion johtaminen, kansainvälinen toiminta, Suomen puolustuskyky, sisäinen turvallisuus, talouden ja infrastruktuurin toimiminen, väestön toimeentuloturva ja toimintakyky sekä **henkinen kriisinkestävyys**. Kauniaisten seurakuntayhtymän varautuminen liittyy ennen kaikkea viimeainittuun perustehtävän hoitamisen lisäksi.

Valtioneuvoston periaatepäätöstä on täydennetty valtioneuvoston periaatepäätöksellä Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus (5.12.2012), jossa täsmennetään lähinnä yhteiskunnan eri viranomaisten ja valtion johdon toimintaa.

2. VALMIUSSUUNNITTELUN TOIMIJAT

2.1. Valmiussuunnitelman laatiminen

Valmiussuunnitelman **pääpaino on normaaliolojen häiriötilanteissa** ja niiden hallinnassa. Mikäli poikkeusolojen määritelmän kohdat 1 tai 2 alkavat näyttää todennäköisiltä, tehdään tarkentavat suunnitelmat.

Kokonaissuunnitelma tarkastetaan ja tarvittaessa päivitetään kolmen vuoden välein.

Henkilövarausten osalta päivitys tehdään tarvittaessa, kuitenkin vähintään joka toinen vuosi.

2.2. Valmiussuunnittelun toimijat ja niiden tehtävät

Seurakuntayhtymän valmiustoimesta vastaavat hallinnollisesti yhteinen kirkkoneuvosto ja seurakuntayhtymän valmiustoimikunta.

Yhteinen kirkkovaltuusto ja yhteinen kirkkoneuvosto

Yhteinen kirkkovaltuusto myöntää valmiussuunnitteluun ja valmiuden ylläpitämiseen taloudelliset resurssit hyväksyessään toiminta- ja taloussuunnitelman.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyy seurakuntayhtymän valmiussuunnitelman ja siihen tehtävät olennaiset muutokset sekä nimittää valmiustoimikunnan.

Kauniaisten seurakuntayhtymän valmiustoimikunta

Valmiustoimikunta on valmiustoimen valmisteleva ja toimintaa ohjaava elin. Valmiustoimikunnan muodostaa yhtymän johtoryhmä

- kirkkoherrat
- taluspäällikkö

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana.

Valmiustoimikunnan tehtävänä on:

- vastata normaaliolojen aikana Kauniaisten seurakuntayhtymän valmiustoimen suunnittelusta
- esittää valmiussuunnitelma yhteisen kirkkoneuvoston käsiteltäväksi ja hyväksyä itse valmiussuunnitelman liitteet
- vastata henkilöstön koulutuksesta ja tarvittavista harjoituksista
- vastata yhteistoimintasuhteista esim. kuntaan ja pelastuslaitokseen
- huolehtia henkisen huollon valmiudesta
- keskustella seurakuntatoiminnan turvallisuusohjeiden (2007) soveltamisesta, jotta seurakunnilla olisi yhteneväiset käytännöt

- huolehtia kiinteistöjen pelastussuunnitelmien päivityksestä tarvittaessa tai 3 vuoden välein
 - o niitä ei tarvitse lähettää pelastuslaitoksella vaan niiden tulee olla nähtävillä palotarkastuksen yhteydessä
- vastata tarvittaessa evakuointivalmisteluista
- varmistaa edellytykset seurakuntayhtymällisen toiminnan jatkamiselle poikkeusoloissa.
 - o Poikkeusolojen määritelmän kohtien 1,2 ja 5 varalle suunnitelmat tehdään tilanteen näyttäessä todennäköiseltä.

Seurakuntayhtymän valmiuspäällikkö

Kauniaisten seurakuntayhtymän valmiuspäällikkönä toimii talouspäällikkö.

Valmiuspäällikön vastuulle kuuluu **yhteistoiminnassa** kirkkoherrojen kanssa:

- valmiussuunnitelman ja varausten ylläpitäminen
 - o valmiussuunnitelma tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään 3 vuoden välein
- hoitaa tarpeellisten henkilöiden varaaminen tärkeisiin poikkeusolojen tehtäviin (VAP-henkilöstö).
 - o varaukset tehdään Puolustusvoimien Uudenmaan aluetoimistoon
- yhteistoimintasuhteiden hoitaminen Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokseen sekä Kauniaisten kaupunkiin.
- yhteistoimintasuhteiden ylläpitäminen kaupungin kriisiryhmään
- yhteistoimintasuhteiden ylläpitäminen alueen henkisen huollon toimijoihin
- henkilöstön valmiuskoulutuksen käytännön järjestäminen

Valmiuspäällikkö

- valmistelee valmiussuunnitelman periaatteelliset muutokset
 - o periaatteelliset muutokset hyväksyy yhteinen kirkkoneuvosto
- huolehtii valmiussuunnitelman liitteiden ajantasaisuudesta
 - o liitteet hyväksyy valmiustoimikunta
- tekee itsenäisesti tekniset muutokset
- johtaa poikkeusoloissa valmiusorganisaatiota

2.3. Häiriötilanteet: henkilöstö ja johtaminen

Kauniaisten seurakuntayhtymän toimintaa hoidetaan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa mahdollisimman vähäisin muutoksin normaaliajan organisaatioon, tehtäväjakoon ja henkilövastuisiin nähden.

- äkilliset sairastapaukset saattavat nopeasti pienentää henkilöstöä
- evakuointitilanteissa tai liikekannallepanon yhteydessä henkilöstö saattaa pienentyä

Kauniaisten seurakuntayhtymässä sekä sen seurakunnissa kaikki työntekijät osallistuvat tarvittaessa toimintaan normaaliolojen häiriötilanteissa. Seurakunnissa toimintaa johtavat kirkkoherrat tai heidän sijaisensa ja yhtymän toimien osalta talouspäällikkö.

- toiminnan käynnistää se, joka asiasta saa ensimmäisenä tiedon. ks.liite 1.

Suurissa normaaliolojen häiriötilanteissa seurakuntayhtymän henkilöstö voi joutua hoitamaan kokonaan uusia tehtäviä, joita pelastusviranomaiset osoittavat. Tämä voi toteutua esimerkiksi evakuointien yhteydessä.

Poikkeusolojen näyttäessä todennäköiseltä valmiustoimikunta antaa ohjeet valmiussuunnittelun ja – toiminnan tehostamisesta tämän valmiussuunnitelman mukaisesti.

LIITE 1: Hälytysketju ja työntekijöiden ensitoimet häiriötilanteissa

3. VARAUKSET

Kauniaisten seurakuntayhtymä varautuu siten, että normaalioloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa pystytään toimimaan varastossa olevin tarvikkein, jotka on koottu tähän suunnitelmaan.

Seurakuntayhtymä tekee myös poikkeusoloja varten varaukset, jotka kuvaillaan seuraavissa alaluvuissa. Poikkeusolojen näyttäessä todennäköisiltä varaukset tarkistetaan (kuten myös muukin varautuminen tämän suunnitelman mukaisesti).

3.1. Henkilövaraukset

Henkilöiden varaaminen poikkeusolojen tehtäviin anotaan puolustusvoimilta. Asevelvollisuudesta vapautettuja työntekijöitä (VAP-henkilöstöä) ei sijoiteta poikkeusoloissa puolustusvoimien tehtäviin.

- henkilövarauksilla varmistetaan erityisesti että poikkeusoloissa on riittävästi henkilöstöä hautaan siunaamiseen.
 - o Espoon hiippakunta on tehnyt varaukset kirkkoherrojensa suhteen, joten on mietittävä riittääkö se, jos toiset papit ovat armeijan käyneitä ja siten reservissä
 - o Porvoon hiippakunta ei ole tehnyt kirkkoherrojen varaamista
- Kauniaisten seurakuntayhtymällä ei ole hautausmaata, joten hautojen kaivamiseen ei tarvitse varautua. Kolumbaario pystytään hoitamaan kaikissa olosuhteissa
- henkilövarauksilla varmistetaan samoin lakisääteisten tehtävien hoito
 - o nämä tehtävät on lueteltu luvun 6 alussa

Henkilövaraukset päivitetään tarvittaessa, vähintään kahden vuoden välein. Ajantasainen luettelo henkilövarauksista säilytetään tämän suunnitelman liitteenä.

LIITE 7: Henkilövaraukset

3.2. Tilavaraukset

Kauniaisten seurakuntayhtymällä on lähtökohtaisesti myös poikkeusoloissa käytössään kaikki omistamansa / hallitsemansa tilat.

Valmiuslain nojalla poikkeusoloissa tietyt tahot voivat vaatia tiettyjä tiloja erikseen laissa määriteltyihin käyttötarkoituksiin.

Mikäli joku tällainen otto-oikeuden omaava taho on kiinnostunut seurakuntayhtymän tiloista poikkeusoloissa, siitä tulee heiltä tieto seurakuntaan.

Aluehallintoviranomaiset eivät pidä enää mitään rakennusvarausjärjestelmää.

Kirkkohallituksen ohjeistus on tässä kohdassa vanhentunutta.

3.3. Materiaalivaraukset

Normaaliolojen häiriötilanteet

Normaaliolojen häiriötilanteissa seurakuntayhtymän valmiustoimet pystytään hoitamaan vakiomateriaalin turvin. Taluspäällikkö vastaa, että toimipisteet pystyvät toimimaan tilapäisesti esim. sähkökatkosten aikana. Varautumiseen tarvitaan toimipisteissä:

- ravistelemalla ladattavia akullisia taskulamppuja
- kynttilät, tuikut ja tulitikut
- muistiinpanovälineitä (virastot, taloustoimisto)
- varasulakkeita
- kartonkeja + tusseja (ilmoitusten tekemistä varten)

Poikkeusoloihin varautuminen

Poikkeusolojen näyttäessä todennäköiseltä tehdään tilanteen vaatimusten mukainen materiaalisuunnitelma.

Riittävän toimistotarvikevaraston lisäksi varmistetaan myös manuaaliset tiedon tallentamis- ja siirtovälineet sekä seurakunnallisessa toiminnassa tarvittavat välttämättömät tarvikkeet, kuten ehtoollisaineet ja kynttilät sekä vihkiraamatut.

- Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja arvioi tarvittavan varaston määrän
 - o poikkeusoloissa ehtoollisaineiden tarve kasvaa

Materiaalivarauksista vastaa taluspäällikkö, joka tarkastaa kerran vuodessa perusvarustuksen olevan kunnossa sekä huolehtii siitä, että henkilöstö on niistä tietoinen.

4. HALLINNON, TALOUDEN JA TIETOJÄRJESTELMIEN VARAUTUMINEN

4.1. Hallintoelimet poikkeusoloissa

Seurakuntayhtymän hallintoelimet toimivat poikkeusoloissa mahdollisimman paljon samoin kuin normaaliolojen aikana.

Kirkkohallitus voi antaa poikkeusoloissa määräyksiä seurakuntien väliaikaisesta hallinnosta sekä omaisuuden suojelemisesta ja muista poikkeusolojen vaatimista toimenpiteistä. Se voi määrätä muun muassa, että

- yhteisen kirkkovaltuuston kokouskutsu voidaan antaa poikkeuksellisella tavalla
- yhteisen kirkkovaltuuston päätösvaltaa siirretään yhteiselle kirkkoneuvostolle tai seurakuntaneuvoston päätösvaltaa siirretään kirkkoherralle

4.2. Taloushallinto

Taloushallinnon tehtävänä on turvata edellytykset toiminnan jatkamiseksi normaaliajan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Taloushallinto tehtäviä ovat valmiussuunnittelussa muun muassa

- huolehtii talous- ja henkilöstöhallintoon liittyvien asiakirjojen suojaamisesta
- turvaa seurakuntayhtymän omaisuuden esimerkiksi vahingonteolta tai tulipalolta (luku 8)

Kauniaisten seurakuntayhtymä on Kirkon palvelukeskuksen asiakas ja aineisto varmuuskopioituu siellä.

Taloushallinnon asiakirjojen arkistoinnissa noudatetaan asiakirjojen suojaamisesta annettuja yleisiä ohjeita. Kuluvan tilivuoden ja sitä edeltävän vuoden kirjanpitoaineisto ja seurakuntayhtymän kaikki tilinpäätökset kuuluvat asiakirjojen suojeluluokkaan I. Sitä vanhempi muu kirjanpitoaineisto kuuluu suojeluluokkaan II. Palkka-aineisto on säilössä mm. eläkelaitoksella.

Varautuminen poikkeusoloihin

Poikkeusolojen näyttäessä todennäköiseltä kirjanpidossa varaudutaan siirtymään manuaaliseen järjestelmään ja varaudutaan siirtymään tarvittaessa varatiloihin tai väestönsuojeluviranomaisen osoittamiin tiloihin. Kirjanpidon, palkanlaskennan ja maksuliikenteen hoitamista jatketaan kirkkohallituksen määräysten mukaisesti. (KL 25).

- manuaalinen järjestelmä tarkoittaa käytännössä, että varaudutaan siihen, että sähköiset järjestelmät eivät ole käytössä. Tiedot ja tapahtumat kirjataan paperille, ja viedään järjestelmiin sitten, kun se on mahdollista.

Taloushallinnon valmiussuunnittelusta vastaa talouspäällikkö.

4.3. Tietojärjestelmät ja niiden suojaus

Kauniaisten seurakunta kuuluu Espoon IT-aluekeskukseen. Seurakuntayhtymässä ei tarvitse miettiä varmuuskopiointia, sillä kaikki kansiot kopioituvat joka yö automaattisesti lukuun ottamatta työntekijän mahdollisesti työpöydälle tallentamia kansiota.

Seurakuntayhtymässä noudatetaan IT-keskuksen tietoturvaohjeistusta.

Tietojärjestelmien häiriötilanteissa (tekniset viat, sähkökatkos jne.) varmistetaan tiedon säilyminen manuaalisesti. Syntyneet dokumentit säilytetään paloturvallisesti arkistotiloissa, kunnes ne viedään tietojärjestelmiin.

Tietohallinnon valmiussuunnittelusta ja varautumisjärjestelmistä vastaa IT-aluekeskus ja päivittäisestä toiminnasta seurakuntayhtymässä talouspäällikkö

4.4. Jäsenrekisteri

Kirkkoherranvirastojen tehtävänä on huolehtia kirkonkirjoista ja seurakuntayhtymän jäsentiedoista. Vuoden 2005 alusta alkaen jäsentietoja on ylläpidetty vain sähköisessä muodossa olevassa jäsentietojärjestelmässä. Vuodesta 1999 seurakunta ei ole ollut väestörekisterin ylläpitäjä, vaan tehtävän hoitaa Väestörekisterikeskus. Väestötietojärjestelmästä saadaan ja sinne tallennetaan joka päivä muutostiedot.

Kauniaisten seurakuntayhtymän molempien seurakuntien kirkkoherranvirastojen arkistoissa olevat kaikki perhelehdet on mikrofilmattu ja digitoitu sekä mikrofilmeistä on toimitettu varmennekopiot Mikkelin maakunta-arkistoon. Digitoitu aineisto on kirkkohallituksen palvelimella. Seurakuntien kirkonkirjoihin liittyvät luettelot syntyneistä, kuolleista, muuttaneista ja vihityistä eivät ole digitoitu, koska esim. muuttotiedot ovat helposti saatavissa aakkostetusta digitoidusta perhelehtiarkistosta.

Digitoidun aineiston tarkastus on tehty pistokokein. Kortti kortilta tarkistus on kesken. Kirjuriin tuleva aineisto tarkistetaan rekisteröinnin jälkeen. Kirjurin tietokannassa havaitut virheet korjataan niiden esille tullessa kirkkohallituksen ohjeiden mukaan.

Näin ollen Kauniaisten seurakuntayhtymän kirkonkirjojen ja perhelehtien tiedot sekä jäsenrekisteritiedot ovat aukottomasti turvassa.

4.5 Asiakirjojen suojaaminen

Asiakirjojen suojaamisella turvataan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ja organisaation toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömien sekä tutkimuksellisista, oikeudellisista tai taloudellisista syistä suojeltavien asiakirjojen ja tietojen säilyminen ja käytettävyys.

Kauniaisten seurakuntayhtymällä ja molemmilla seurakunnilla on kirkkohallituksen ohjeen mukainen arkistonmuodostussuunnitelma. Ruotsinkielisellä seurakunnalla on myös arkistosääntö ja toisilla sen tekeminen on kesken

Poikkeusoloissa asiakirjojen suojeleminen perustuu mahdollisimman pitkälle normaaliolojen järjestelyihin. Seurakuntayhtymän arkistotilat sijaitsevat kirkkoherranviraston yhteydessä.

- arkistotilat ovat paloturvalliset
- arkistotiloihin hankitaan kosteushälytint

Asiakirjat on merkitty jo tallennusvaiheessa kolmeen eri suojeluluokkaan mahdollista arkiston evakuointia ajatellen. Merkinnät tulevat suoraan Optimi Toimisto-arkistohjelmasta.

Suojeluluokat:

1. Toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömät asiakirjat (yksi punainen viiva)
2. Pysyvästi säilytettävät asiakirjat (kaksi mustaa viivaa)
3. Muut asiakirjat (kolme mustaa viivaa)

Luvun 4.2. mukaisten ensimmäiseen luokkaan kuuluvien taloushallinnon asiakirjojen lisäksi ko. luokkaan kuuluvat:

- yhteisin kirkkovaltuuston pöytäkirjat
- yhteisen kirkkoneuvoston pöytäkirjat
- seurakuntaneuvostojen pöytäkirjat
- viranhaltijapäätökset

Mahdolliset sähköisessä muodossa olevat asiakirjat luokitellaan samoin. Käytännössä kaikki sähköiset asiakirjat varmuuskopioidaan joka yö. Tämä tarkoittaa yhdessä kirkonkirjojen mikrofilmkauksen / digitoinnin ja taloustoimiston varmuuskopiointien kanssa sitä, että seurakuntayhtymän asiakirjojen tietosisältö on luotettavasti tallessa lukuun ottamatta saman päivän aikana syntynyttä uutta tietoa.

Suojeluluokkiin yksi ja kaksi kuuluva tutkimuksellisesti arvokas aineisto on määrätty pysyvästi säilytettäväksi. Nämä asiakirjat ovat Kauniaisten seurakuntayhtymän päätearkistossa.

- Asiakirjoja uhkaavan häiriötilanteen, kuten tulipalon uhatessa / yhteydessä tai häirikön ilmaantuessa, arkisto suljetaan välittömästi
 - o näin asiakirjat ovat turvassa
- poikkeusoloihin liittyvä arkiston siirtäminen alkaa suojeluluokasta yksi

Kolmanteen suojeluluokkaan kuuluvat asiakirjat, joiden turvaaminen ei edellytä mitään erityistoimenpiteitä poikkeusoloissa.

Kauniaisten alueen kirkonkirjat vuosilta 1950-1977 ovat Espoon tuomiokirkkoseurakunnan arkistossa. Vuotta 1950 vanhemmat kirkonkirjat ovat Espoon ruotsalaisen seurakunnan arkistossa.

Kirkkohallituksen yleiskirje 6 / 2012 antaa asiasta käsittelee asiakirjojen suojaamista poikkeusoloissa.

Kirkkoherrat vastaavat seurakuntien arkistojen suojaamisesta ja seurakuntasihteerit hoitavat käytännön työt.

Taluspäällikkö vastaa yhtymän arkistosta ja kirjanpitäjä tekee käytännön työt.

LIITE 4: Asiakirjojen suojeleusuunnitelma – pitkäkestoiseen häiriötilanteeseen ja poikkeusoloihin varautuminen

5. HENKINEN HUOLTO

5.1. Henkisen huollon tehtävät

Kirkon henkinen huolto (HeHU) on osa yhteiskunnan psykososiaalisten tuen palveluja. Henkinen huolto toimii viranomaisten tukena yhteiskunnan normaaliolojen häiriötilanteissa, kuten suuronnettomuustilanteissa ja isommissa kriisitilanteissa. Se antaa onnettomuuden uhreille ja omaisille henkistä tukea. Tukea annetaan tarvittaessa myös pelastustyöhön osallistuvalla henkilöstöllä sekä kaikille, joita tapahtuma on koskettanut.

Tuki on läsnäoloa, kuuntelua, ahdistuksen vastaanottamista tai uhrin omaisen lohduttamista. Henkinen huolto jatkuu usein pelastustoiminnan jo päätyttyä.

5.2. Henkisen huollon toimijat Kauniaisten seurakuntayhtymässä

Kirkkoherrat vastaavat toiminnasta seurakunnissaan ja yhtymän osalta yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Henkilöresurssit ovat rajalliset, joten tarvittaessa kaikki voivat joutua henkisen huollon tai sen tukemiseen liittyviin tehtäviin.

Kauniaisten suomalainen seurakunta osallistuu Espoon henkisen huollon ryhmän päivistysryhmän toimintaan. Vuoden 2016 alusta lähtien seurakunta ei enää osallistu päivistysryhmän toimintaan, mutta jatkaa suuronnettomuusryhmän toiminnassa mukana.

Kauniaisissa toimii lisäksi kaupungin kriisiryhmä, jossa on edustajat molemmista seurakunnista.

Sairaalasielunhoitaja – perheneuvoja toimii sairaaloissa. Hän toimii yhdyshenkilönä ja tuo viestit erilaisista tarpeista, joihin hän ei itse pysty esimerkiksi lomien vuoksi vastaamaan.

5.3. Normaaliolojen häiriötilanteen henkinen huolto

Tieto mahdollisesta häiriötilanteesta tulee Kauniaisissa eri kanavia pitkin.

Ensilinjan työntekijät (poliisi, ensihoito, palokunta) saattavat ottaa yhteyttä yllä mainitun HeHu - ryhmän päivistäjään, joka aloittaa HeHun toimintakaavion mukaiset toimet. On siten mahdollista, että HeHun työntekijät toimivat Kauniaisten alueella ilman, että seurakunnissa tiedetään siitä.

Kaupungin kriisiryhmä toimii vuorovaikutteisesti siten, että jos kuka tahansa kuulee jostakin kriisityötä vaativasta asiasta, niin he ovat toisiinsa yhteydessä ja sopivat, mihin toimiin on ryhdyttävä.

- Ryhmässä olevien seurakuntien edustajien tärkeä tehtävä on toimia yhdyslenkkinä siten, että kaupungin kriisiryhmä ja seurakunta ovat tietoisia toistensa toimista.

- Ryhmään kuuluvat seurakuntien edustajat ovat häiriötilanteissa ensisijaisesti omissa tehtävissään seurakunnassa. Tarvittaessa töitä järjestellään siten, että heillä on mahdollisuudet toimia esim. debriefing - istuntojen vetäjinä.

Mahdollista on myös, että tieto tulee seurakuntiin sosiaalisen median kautta ennen virallista tietoa.

Tiedon tultua kriisitilanteesta

Normaaliolojen suurissa häiriötilanteissa toimitaan **seuraavien periaatteiden** mukaisesti.

- Mikäli lomien tai muusta syystä kaikkia ei tavoiteta, toimivat muut
 - o kirkkoherralla on aina sijainen
- jokainen työntekijä avaa työkännykkänsä
- jokainen työntekijä varautuu keskeyttämään normaalit työt ja odottaa kirkkoherralta / toiminasta vastaavalta tarkempia ohjeita.
- häiriötilanteen sattuessa ja poikkeusoloissa järjestetään kirkossa rukoushetkiä tai muistohartauksia samana päivänä
 - o toiminta järjestetään siten, että sekä ruotsin että suomenkieliset saavat yhtä aikaa apua.
 - o poikkeusoloissa voidaan joutua toimimaan toisin, erikseen suunniteltavalla ja ilmoitettavalla tavalla.
- hartaushetkiä järjestetään tarvittaessa myös työpaikoilla ja kouluilla.
- keskusteluapua järjestetään onnettomuuden laajuudesta riippuen rukoushetkien yhteydessä myös kirkossa
- tiedottaminen tapahtuu kriisiviestinnän ohjeistuksen mukaisesti

Toiminnassa on kiinnitettävä huomiota apua tarvitsevien **suojeleun** mm. medialta. Tiedottamisvastuut on määritelty kriisiviestinnän osiossa (liite 2).

Toiminnan kuluessa pidetään **päiväkirjaa**. Toimintaa johtava työntekijä huolehtii, että seuraavat asiat tulevat kirjatuiksi ja kuka sen tekee:

- mistä saatiin tapahtumasta tieto ja miten tieto kulki?
- mitä tehtiin? ja kuka teki?
- miten yhteistyö muiden auttajien kanssa sujui?
- milloin tehtiin?

Toimintatilanteen päättyessä toimintaa johtanut työntekijä kutsuu mukana olleet jäsenet yhteen välitöntä **purkua** varten.

LIITE 1: Hälytysketju ja työntekijöiden ensitoimet häiriötilanteessa

LIITE 2: Kriisiviestintä

LIITE 3: Häiriötilanteessa päätettävät asiat

5.4. Työyhteisön kriisit

Työyhteisöä tai sen jäseniä voi kohdata erilaisia kriisejä.

Kriisin kohdatessa työntekijää, se, joka asiasta saa tiedon ilmoittaa asian kirkkoherralle tai hänen sijaiselleen, joka päättää jatkotoimista.

6. SEURAKUNTATYÖ

Kirkkolain ja – järjestyksen mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa aikana saatetaan antaa valtakunnallisesti määräyksiä, jotka vaikuttavat seurakuntayhtymän toimintaan. Tällaisia ovat esimerkiksi kokoon-
tumis- tai ulkonaliikkumiskielto sekä koulujen ja päiväkotien sulkeminen.

Kauniaisten seurakunnat hoitavat seuraavat tehtävät kaikissa olosuhteissa tilanteen mukaisesti

- jumalanpalveluselämä
- hautaan siunaaminen
- sairaan / kuolevan ehtoollinen
- diakonia ja sielunhoito
- kasteet ja vihkimiset
- rippikoulu

Muu toiminta hoidetaan seuraavien alalukujen mukaisesti.

Toiminnan turvallisuuden varmistaminen

Leireihin ja retkiin liittyen tehdään asianmukaiset turvallisuusasiakirjat, jotka kootaan yhteen paikkaan arkistossa.

Seurakuntayhtymän viikoittaiseen toimintaan sisältyy riskejä sekä osallistujien että työntekijöiden näkökulmasta. Kirkkohallitus on antanut Seurakuntatoiminnan turvallisuusohjeen (2007).

- Seurakuntayhtymässä on mietitty yksittäisissä tapauksissa arjen toiminnan turvallisuutta, muttei kokonaisvaltaisesti
- Valmiustoimikunta miettii, kuinka seurakuntatoiminnan turvallisuusohjeita sovelletaan

6.1. Yleinen seurakuntatyö

Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa seurakunnallista toimintaa jatketaan kirkkoherrojen johdolla ja käytettävissä olevin työntekijäresurssein mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Toiminnan mahdollinen supistaminen tapahtuu kirkkoherrojen ohjeistuksen mukaisesti. Johdannossa mainitut asiat hoidetaan kaikissa olosuhteissa.

Normaaliolojen häiriötilanteet

Normaaliolojen häiriötilanteessa seurakuntayhtymässä järjestetään rukoushetkiä ja kirkko pidetään auki tarpeen mukaan henkilökohtaista rukousta ja hiljentymistä varten.

Luvussa 5 on kuvailtu henkisen huollon toimenpiteet.

Normaaliolojen häiriötilanteissa käytetään nettiä viestintäkanavana muun muassa siinä, missä seurakuntayhtymän työntekijät ovat tavattavissa.

Mikäli äkillinen, yllättävä tauti kaataa seurakuntayhtymän henkilöstöä sairausvuoteelle, niin terveenä olevat sopivat, miten varmistetaan pakolliset toimet ja miten muutoksista viestitään.

Poikkeusolot

Yleisen seurakuntatyön pääpaino asetetaan poikkeusoloissa jumalanpalvelusten toimitamiseen, ehtoollisen viettämiseen, kirkollisiin toimituksiin ja henkilökohtaiseen sielunhoitoon.

Poikkeusoloissa varaudutaan hoitamaan hautaan siunauksia huomattavasti tavannaista enemmän. Tämä huomioidaan varauksissa (luku 3)

- myös kuolinviestien viemisessä voidaan tarvita yhtymän seurakuntien apua
- poikkeusoloja varten tehdään erillinen suunnitelma tilanteen näyttäessä todennäköiseltä

Kokoontumiskiellon aikana jumalanpalveluselämää hoidetaan mahdollisuuksien mukaan sähköisesti.

- kokonaiskirkon palvelut ovat osoitteessa evl.fi ja virtuaalikirkko.fi

6.2. Lapsi- ja perhetyö häiriötilanteissa

Molemmissa seurakunnissa kokoontuu ryhmiä joissa on lapsia. Lapset huomioivat ympäristöään ja reagoivat tapahtumiin. On tärkeää, että seurakunnan lapsiryhmissä pystytään käsittelemään vaikeita asioita.

Kaupungin kriisiryhmässä olevat seurakuntien työntekijät saavat tiedon nopeasti häiriötilanteista. Tällöin

- he ilmoittavat asiasta heti lapsityöntekijälle / lapsi- ja perhetyöntekijälle
- he miettivät yhdessä tarvitaanko muiden seurakunnan työntekijöiden apua tai kaupungin kriisiryhmän apua
- tämän jälkeen he ovat lisäksi yhteydessä kirkkoherraan

Lapsia järkyttävän häiriötilanteen sattuessa varmistetaan, että kerhoissa on riittävästi osaamista lasten kohtaamiseen ja tukemiseen. Vakinaisella henkilöstöllä on kokemuksen kautta hyvät valmiudet ja asiaan kiinnitetäänkin erityistä huomiota silloin, kun on uusia työntekijöitä tai sijaisia.

- liitteessä on yksinkertainen suruhartaus, että kokematon / sijainenkin pärjää hätätilassa
- lasten vanhemmille järjestetään mahdollisimman nopeasti tilaisuus, jossa käsitellään, miten vanhemmat voivat olla lastensa tukea häiriötilanteessa
 - o vanhempien lisäksi huomioidaan myös muut läheiset kuten sisarukset

LIITE 8: Lasten suruhartaus

6.3. Seurakuntien nuorisotyö

Normaaliolojen toiminta ja varautuminen häiriötilanteisiin

Seurakunta huolehtii eri-ikäisten jäsentensä kristillisestä kasvatuksesta ja hengellisen elämän hoitamisesta sekä pitää rippikoulua. (KJ 3:2-3)

Normaaliolojen aikana seurakuntayhtymän varhaiskasvatus- ja nuorisotyössä varaudutaan erilaisten häiriötilanteiden ja kriisiaikojen toimenpiteisiin.

Kauniaisten seurakuntien nuorisotyö tekee kaupungin nuorisotoimen ja koulujen kanssa hyvää yhteistyötä. Heidän kanssaan mietitään resurssien yhteiskäyttö normaaliolojen häiriötilanteissa.

Seurakuntayhtymän nuorisotyön piirissä toimii suuri joukko nuoria vapaaehtoisia muun muassa isosia. Heidän valmiuksiaan toimia häiriötilanteessa pidetään yllä koulutuksesta. Kaikilta ei voi vaatia esimerkiksi ensiaputaitoja, ja minimivaatimus on, että jokainen osaa tehdä hälytyksen sekä tietää tilojen poistumistiet.

- kerhonohjaajat eivät ole koskaan yksin kerhossa vaan paikalla on aina myös työntekijä
- toimikauden alussa käydään nuorten kanssa turvallisuusasiat läpi

- Vapaaehtoiset nuoret ohjeistetaan, mikäli esimerkiksi kerhossa sattuu jotain tavallisuudesta poikkeavaa, ottamaan ensi toimien jälkeen yhteys omaan työntekijään, joka vastaa jatkotoimista

Nuorisotyön piirissä tehdään paljon retkiä ja matkoja erilaisiin tapahtumiin. Myös niiden aluksi käydään turvallisuusasiat läpi sääntöjen yhteydessä.

- leirikesköksissä perehdytään aina myös pelastussuunnitelmaan

Seurakunnassa pidetään retkistä ja leireistä asianmukaiset henkilöluettelot, jotka hävitetään itse tapahtuman jälkeen.

Normaaliolojen häiriötilanteet

Normaaliolojen häiriötilanteissa toiminta kohdistuu erityisesti menetyksiä kokeneisiin ja kärsiviin lapsiin ja nuoriin sekä heidän koteihinsa.

Häiriötilanteessa tehostetaan yhteistyötä.

- käytännössä otetaan yhteyttä toisen seurakunnannuorisotyöntekijään ja katsotaan, missä määrin asia koskettaa kummankin seurakunnan nuorisotyötä

Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa toimintaa voidaan joutua supistamaan, mutta nuorisotyön perustoimintamuodot toteutetaan resurssien mukaan. Tarvittaessa nuorisotyönohjaaja tekee suunnitelman, minkä mukaan toimintaa supistetaan.

Kaikissa normaaliolojen häiriötilanteissa verkon käyttö korostuu sekä viestinnässä että sielunhoidossa. Kokoontumiskiellon (esim. pandemia) aikana myös seurakuntayhtymän lapsi- ja nuorisotyön ryhmien kokoontuminen lakkaa. Nuoret pitävät tällöin yhteyttä keskenään internetin keskusteluryhmien välityksellä. Seurakuntayhtymän työntekijät osallistuvat näihin ryhmiin ja antavat siellä tukea nuorille.

Nuorisotyönohjaaja miettii nuoria koskettaneen onnettomuuden tms. tapahduttua:

- miten verkkopäivystys hoidetaan?
- ketkä sen hoitavat?
- seurakunnan nuorisotyön piirissä olevat nuoret aikuiset voivat olla ”silminä” siellä, ja informoivat nuorisotyönohjaajaa reagoimista vaativista asioista
- sielunhoitoa ei ”ulkoisteta”

Nuorisotyönohjaaja osallistuu hartauksien pitoon järjestämiseen tilannekohtaisesti (luku 5)

Seurakunnan ja koulujen yhteistyö on hyvää. Mikäli nuorten maailmassa tapahtuu jotain tavallisuudesta poikkeavaa, tieto siitä tulee seurakuntaan nopeasti. Mikäli tapahtuma vaatii yhteistyötä koulujen kanssa, kouluun otetaan yhteyttä ja sovitaan jatkotoimista.

- kouluissa ollaan koulun ehdoilla
- osassa kouluista on ns. surulaatikko

Rippikoulusta huolehditaan kaikissa oloissa.

- poikkeusolojen näyttäessä todennäköiseltä nuorisotyönohjaaja tekee kirkkoherran ohjeiden mukaan toimintasuunnitelman poikkeusoloihin
 - o tämä voi konkretisoitua esim. pandemian uhatessa
 - o lyhyeksi ennakoitava poikkeusolojärjestely on rippikoulujen siirtäminen eteenpäin
 - o isoistoimintaa jatketaan niin kauan kuin mahdollista

6.4. Diakoniatyö

Diakoniatyön tehtävänä on tukea lähimmäisenrakkauden ja keskinäisen huolenpidon toteutumista, auttaa ja tukea avun tarpeessa olevia pyrkien ihmisen kokonaisvaltaiseen auttamiseen.

Diakoniatyössä toteutetaan sen perustehtävää normaaliolojen sekä poikkeusolojen aikana.

Normaaliolot

Diakoniatyön tehtävä valmiussuunnittelussa **normaaliolojen** aikana on:

Kunnallisten viranomaisten kanssa sovitaan yhteistyöstä niin normaaliolojen häiriötilanteita kuin poikkeusoloja varten, että diakoniatyöntekijä voi ensisijaisesti toteuttaa henkisen ja hengellisen huollon tehtävänsä

- yhteistyötä tehdään erityisesti hoitolaitoksissa ja palvelukodeissa
- kunnan sosiaalitoimen kanssa otetaan esille yhteisen suunnitelman tarpeellisuus häiriötilanteita varten

Seurakunnat ovat mukana Granin lähiapu ry:n toiminnassa. Sieltä saadaan erityisiin tarpeisiin avustajia

Diakoniatyöntekijät kokoavat vapaaehtoisrekisterit. Tietoja ei säilytetä pelkästään sähköisessä muodossa, jotta myös vakinaisten työntekijöiden ollessa lomalla löydetään tarvittaessa vapaaehtoisia. Tiedot säilytetään siten myös kansioissa diakoniatoimistossa

Seurakunnalla on yllättäviä tilanteita varten kriisikassa ja budjetista voidaan irrottaa tarvittaessa rahaa kriisitilanteisiin, josta voidaan antaa avustuksia.

- diakoniatyöntekijä seuraa, että kaupunki tekee oman osansa näissä tilanteissa ja kysyy tarvittaessa asian perään.

Valmistaudutaan toimimaan seurakuntayhtymän omaan toimintaan liittyvissä kriisitilanteissa kuten onnettomuudet, työyhteisön työntekijää koskettavat kriisit tai muut vahingolliset tapahtumat.

- työntekijää koskettavista tilanteista informoidaan ensimmäisenä kirkkoher-
raa, joka antaa jatko-ohjeet.

Häiriötilanteet

Normaaliolojen häiriötilanteissa korostuu yhteistyö seurakuntien kesken. Yllättävän ta-
pahtuman tapahduttua pidetään toinen tietoisina toimista, jottei päällekkäisiä tehtäviä
suoriteta.

- käytännössä tämä tarkoittaa, että heti häiriötilanteen alussa pidetään yhtei-
nen tilannekatsauspalaveri

Normaaliolojen häiriötilanteissa diakoniatyö toteuttaa edelleen yllä mainittua tehtävään-
sä.

- varsinaisten häiriötilanteen kohteeksi joutuneiden lisäksi myös esimerkiksi
pelastustyöntekijät voivat tarvita apua

Häiriötilanteissa saadaan apua vapaaehtoisia. Diakoniaviranhaltija huolehtii, että heillä
on tarvittavat valmiudet tehtävään.

- seurakunnissa koulutetaan vapaaehtoisia. Vapaaehtoisia ei lähtökohtaisesti
käytetä sielunhoitotehtävissä.

Normaaliolojen häiriötilanteissa diakoniatyöntekijät osallistuvat kirkossa/ seurakuntata-
lolla järjestettävien muistohartauksien toteuttamiseen samoin kuin keskusteluavun tar-
joamiseen työpaikoilla, kodeissa, kouluissa, terveyskeskuksessa sekä muissa hoitolai-
toksissa.

- diakoniaviranhaltijat toimivat erityisesti palvelutaloissa, hoitolaitoksissa. kou-
luissa ja kodeissa.

Pandemian näyttäessä todennäköiseltä seurataan valtakunnallisia ohjeita. Kokoontu-
miskiellon aikana kotikäyntien tarve lisääntyy. Paine kohdistuu pappien lisäksi diakoni-
an viranhaltijoihin.

- Rokotuksia suunniteltaessa ja toteutettaessa nämä tarpeet huomioidaan eli
ko. työntekijät ovat ensimmäisten rokotettavien joukossa.
- Mikäli kotikäynnit ovat mahdollisia, noudatetaan terveysviranomaisten an-
tamia ohjeita tartunnalta suojautumisessa.

Poikkeusoloissa, kuten pandemia, kuolinviestien viemisen määrä voi kasvaa

- tarkempi suunnitelma tehdään yhtymätasolla asian näyttäessä todennäköi-
seltä
- diakoniaviranhaltijat varautuvat tähän valmiustoimikunnan antamien ohjei-
den mukaisesti

Evakuoinneissa diakonianviranhaltijat osallistuvat tarvittaessa pelastusviranomaisten erikseen määräämiin tehtäviin.

Poikkeusolojen näyttäessä todennäköiseltä tarkistetaan yllämainitut suunnitelmat ja asiat.

LIITE 5, Työnantajan varautuminen influenssapandemian varalle (Kirkkohallituksen työmarkkinalaitoksen yleiskirje A 13 / 2009)

6.5. Sielunhoito poikkeusoloissa

Poikkeusolojen (pandemia tai poikkeusolojen 1 ja 2 mukainen tilanne) näyttäessä todennäköiseltä sairaalasielunhoitaja-perheneuvoja tekee suunnitelman sielunhoidon järjestämisestä yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajan ohjeistuksen mukaisesti. Suunnitelma sisältää seuraavat asiat

- paljonko henkilöstöä arvioidaan tarvittavan ja millaisiin erityistehtäviin?
- ketkä viranhaltijoista siirretään erityisesti sielunhoitotehtäviin?
- tarvitaanko vapaaehtoisia lisäksi ja miten heidät koulutetaan?
- miten henkilöstön varustaminen tehtäviinsä hoidetaan?
- missä toimintaa järjestetään?
- miten toiminnasta viestitään?

7. VAINAJIEN HUOLTO

Vainajien huollossa seurakuntayhtymän päätehtävä on hautaan siunaaminen (sekä omaisten tukeminen).

Henkilövarauksissa arvioidaan poikkeusolojen hautauksia hoitavan henkilöstön tarve. Varauksissa otetaan huomioon todennäköisesti lisääntyvät kuolinviestien viemiset. Valmiuspäällikkö hoitaa varaukset. (Luku 3).

Seurakunnalla ei ole hautausmaata. Kolumbaarion hoito onnistuu oman henkilökunnan voimin.

8. KIINTEISTÖT JA RAKENNUSSUOJELU

8.1. Kiinteistötoimen varautuminen

Normaaliolot

Kiinteistötoimen tehtävänä on turvata omalta osaltaan edellytykset seurakuntayhtymän julistus- ja avustustoiminnalle sekä hallinnolle.

Kiinteistötoimen varautuminen perustuu normaaliolojen suojelujärjestelyihin, johon Kauniaisissa kuuluu muun muassa:

- kiinteistöturvallisuus
- palo-, murto- ja rikosturvallisuus
 - o Avainturvallisuus on hyvällä tasolla
- valmiushenkilöstön koulutus
- ensiavun antamisen valmiuksien ylläpitäminen
- kiinteistökohtaisten pelastussuunnitelmien ylläpito
- pelastussuunnitelmiin ja suojelutehtäviin perehdyttäminen

Taluspäällikkö seuraa kiinteistöturvallisuuden kehitystä ja tekee tarvittavat parannusesitykset.

- erityisesti katsotaan, että palo- ja murtohälytykset ovat ajantasaiset

Kauniaisten seurakuntayhtymän kiinteistöillä on omat pelastussuunnitelmansa. Pelastussuunnitelmat:

- pidetään keskeisellä paikalla nähtävillä
 - o esillä pidetään pelastussuunnitelmien pikaohje = muutama keskeinen sivu
- henkilöstö pidetään tietoisena suunnitelmista sekä niiden sijainnista
- on mietittävä, pitäisikö niihin lisätä konkreettisemmat ohjeet esim. vesivahinkoja ajatellen

8.2. Varatoimitilat normaaliolojen häiriötilanteissa

Seurakuntayhtymän toimintoja voidaan joutua siirtämään varatiloihin tulipalon, vesivahingon tai muun syyn vuoksi.

Ei ole todennäköistä, että Kavallintie 3:n kaikki tilat tuhoutuvat kerralla, joten varatilat löytyvät samasta pihapiiristä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, siirrytään Sebastokseen.

Kirkkoherranvirastojen toiminta jatkuu onnettomuustilanteessa mahdollisimman pian.

Mikäli tilanne johtuu esimerkiksi tulipalosta, on luultavaa, että media haastattelee seurakuntayhtymän edustajaa. Hänen tehtävänä on kertoa, että toimintaan ei tule katkosta.

Muuttuneesta tilanteesta ilmoitetaan verkkosivuilla, seurakuntatalon ja suurimpien kauppojen ilmoitustaululla.

8.3. Kiinteistötoimen valmiussuunnitelma poikkeusoloihin

Edellisessä luvussa (8.1.) mainittujen toimien lisäksi poikkeusolojen näyttäessä todennäköiseltä valmiussuunnitelmaa täydennetään

- kartoittamalla saatavilla olevat mahdolliset varatoimipaikat
- suunnittelemalla varatoimipaikkojen tietoliikenneyhteydet (tällä hetkellä langattoman verkkoviestinnän varaan = 2015)
- tekemällä toimintojen siirtosuunnitelmat ja hankkimalla tarvittava siirtovälineistö olemassa olevien lisäksi (laatikot ym.)

Tämä tehdään silloin, kun kyseessä on poikkeusolojen määritelmän kohdat 1 tai 2. (Luku 1.2)

8.4. Tilojen luovuttaminen muuhun kuin seurakunnalliseen käyttöön

Seurakuntayhtymä voi joutua luovuttamaan pelastuslaitoksen pyynnöstä käytössään olevia tiloja muuhun käyttöön, esimerkiksi evakuoitujen majoittamiseen ja ruokailuun. Pelastuslain mukaan tiloista saadaan asianmukainen korvaus.

Seurakunta huolehtii, että tiloissa toimivalla henkilökunnalla on riittävästi osaamista ja valmiuksia toimia häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, muun muassa hälytyksen tekemisessä ja / tai ensiavun antamisessa sekä ihmisten evakuoinnissa tiloista.

Kirkkolaki erottaa kirkolliset rakennukset muista rakennuksista. Kirkollisia rakennuksia ovat kirkot ja kellotapulit, siunaus- ja hautauskappelit sekä hautausmaalla olevat niihin rinnastettavat rakennukset. Kirkkoa saa käyttää vain sen pyhyyteen soveltuviin tarkoituksiin.

- Kirkon käyttämisestä päättävät kirkkoherra ja seurakuntaneuvosto yhdessä
- Kirkkoherra valvoo kirkon käyttöä

9. VÄESTÖNSUOJELU JAEVAKUOINNIT

9.1. Väestön evakuointi

Yksi väestön suojaamiskeinoista on evakuointi. Ensisijaisesti suojataan väestö vakinaisilla asuinsijoillaan käyttäen tarvittaessa väestönsuoja. Väestön evakuoinnit toteutetaan pelastusviranomaisen johdolla.

- Kauniaisten seurakuntayhtymällä on väestönsuoja, Kavallintie 3. Väestönsuojan ylläpidosta vastaa talouspäällikkö.

Normaalioloissa väestöä voidaan joutua evakuoimaan kunnan sisällä esimerkiksi tulipalon, räjähdysonnettomuuden, myrkkyonnettomuuden tai pitkäaikaisen sähkö-, vesi- tai lämpökatkon takia.

Evakuointi kunnasta muualle ja huolto toteutetaan pelastuslaitoksen ja kunnan eri yksiköiden, muun muassa sosiaali- ja terveystoimen, valmiussuunnitelmien mukaisesti. Seurakunta tukee pyydettyä evakuoiteja omien voimavarojensa mukaisesti.

Seurakuntayhtymän viranhaltijat jatkavat viranhoitoa olosuhteiden edellyttämällä tavalla ja siirtyvät evakuoinnissa seurakuntalaisten mukana.

9.2. Omien toimintojen evakuointi

Normaaliolojen häiriötilanteet

Normaaliolojen häiriötilanteissa seurakuntayhtymän arkistoa, esineistöä ja toimintaa voidaan joutua siirtämään turvaan esimerkiksi tulipalon yhteydessä.

Evakuointipaikkoina toimivat luvun 8.2. mukaiset paikat tai pelastusviranomaisten osoittama muu paikka.

Toimintaa jatketaan normaalitiloissa niin kauan kuin se on turvallista ja mahdollista.

Poikkeusolojen evakuoinnit

Poikkeusoloihin valmistauduttaessa määritellään tarvittaessa varapaikat seurakuntayhtymän ydintoiminnoille sekä siirtosuunnitelmat, (kohta 8.3).

Evakuointipäätökset tehdään yhdessä pelastusviranomaisten kanssa. Evakuointi toteutetaan omin voimin ja tarvittava kuljetuksissa käytettävä kalusto hankitaan ostopalveluina, mikäli työntekijöiden omat kulkuvälineet eivät riitä.

Evakuoinnin suunnittelusta ja varautumisjärjestelyistä vastaa valmiustoimikunta.

Seurakuntayhtymän omien toimintojen evakuoiteja johtaa talouspäällikkö.

10. VALMIUSSUUNNITELMAN YLLÄPITO JA VALMIUSKOULUTUS

10.1. Hyväksyminen ja päivittäminen

Valmiussuunnitelman ja siihen tehtävät periaatteelliset muutokset hyväksyy yhteinen kirkkoneuvosto. Valmiuspäällikkö tekee suunnitelmaan ja sen liitteisiin tekniset muutokset virkamiestyönä.

Liitteet päivitetään tarvittaessa ja valmiustoimikunta hyväksyy päivitykset.

10.2. Suunnitelman jakelu ja arkistointi

Hyväksytty valmiussuunnitelma lähetetään tiedoksi Espoon hiippakunnan ja Porvoon hiippakunnan tuomiokapituleille.

Valmiussuunnitelman yhteyteen (=valmiusarkistoon) kootaan harjoitusten ja toimintatilanteiden asiakirjamateriaali ja tiedotusaineisto. Valmiusmateriaalia säilytetään taloustoimistossa turvallisessa paikassa, kuitenkin siten, että ohje on tarvittaessa saatavissa helposti.

- Samaan paikkaan kootaan myös muu turvallisuuteen liittyvä materiaali kuten kiinteistöjen pelastussuunnitelmat

10.3. Henkilöstön kouluttaminen

Valmiussuunnitelmasta ja sen liitteistä annetaan tietoja seurakuntayhtymän työntekijöille ja muille yhteistyötahoille riittävästi tietoa. Valmiussuunnitelmaan hyväksymisen jälkeen henkilöstö perehdytetään siihen koulutustilaisuudessa

- Kukin työntekijä perehtyy myös tarkemmin itseään koskevaan osaan suunnitelmasta.

Jokaisen Kauniaisten seurakuntayhtymän vakituisen työntekijän tulee:

- osata tehdä hälytys
- osata alkusammutus
- perehtyä toimipaikkojensa pelastussuunnitelmiin ja hallita tilan evakuointi niissä toimitiloissa, joissa on koneellinen ilmanvaihto tai ilmastointi, tietää missä on hätä – seis - kytkin:
 - o taluspäällikkö pitää henkilöstön asiasta tietoisena
- perehtyä Seurakuntatoiminnan turvallisuusohjeisiin

Edellä mainitut asiat koskevat myös vapaaehtoisia ja isosia soveltuvin osin. Minimivaatimus on, että jokainen osaa tehdä hälytyksen sekä evakuoida tilan.

Kauniaisten seurakuntayhtymässä on periaatteena, että Valmiuskoulutus on ns. välttämätöntä henkilöstökoulutusta. Seurakuntayhtymän työntekijä, joka löytää itselleen so-

pivan koulutuksen, voi osallistua siihen myös ohi koulutussuunnitelman kirkkoherran ja yhtymän osalta talouspäällikön päätöksellä.

Henkilöstölle järjestetään valmiustoimen peruskoulutusta että tehtäväkohtaista erityiskoulutusta vuosittain. Ensiapu- ja ensisammutustaidot pidetään koko henkilöstön osalta hyvällä tasolla. Niitä järjestetään työtehtävien mukaisesti ja säännöllisesti.

Kerran vuodessa järjestetään jokin harjoitus

- Koulutuksesta vastaa valmiustoimikunta. Käytännön hoitaa talouspäällikkö.